

Základní škola Mikulov, Valtická 3, příspěvková organizace
Preventivní program školy pro školní rok 2023/2024

Č. j. ZŠ MV 699/2023

Školní metodicky prevence: Ing. Silvie Pospíšilová
Mgr. Klára Goišová

Obsah:

1. Úvod – str. 1 – 2
2. Metodické pomůcky – str. 3
3. Oblasti prevence – str. 3
4. Hlavní směry působení – str. 3
5. Úkoly pedagogických pracovníků – str. 3 - 4
- 6. Aktivity pro žáky – str. 5 - 12**
7. Legislativa pro metodiky – str. 13 - 23

1. Úvod

Program je určen pro žáky 0. – 9. ročníku. Je připraven variabilně, aby mohl využít případných změn a doplnění. Jeho důležitou součástí je **Krizový plán školy**, který je rovněž uložen na interním disku a s nímž jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. V 0. ročníku jde především o intenzivní práci třídní učitelky, která připravuje žáky do 1. ročníku, pracuje na příjemném klimatu a vztahu mezi žáky.

V letošním roce navštěvuje školu 458 žáků (i s žáky v zahraničí), v lavicích **430** žáků, kteří jsou vyučováni v **19** třídách

Škola pracuje podle ŠVP: **Škola – brána do života.**

Metodik prevence úzce spolupracuje s ostatními členy **poradenského týmu** naší školy, což jsou:

a) Ředitel školy - Mgr. Rostislav Souchop, tel.: 774 448 101, e-mail: rsouchop@zsvaltickamikulov.cz, konzultační hodiny dle domluvy

b) Zástupkyně pro 1. stupeň – Mgr. Hana Míčková

tel.: 774 448 102, e-mail: hmickova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče – budova Valtická: čtvrtek: 14.00 – 15.00, budova Pavlovská: úterý: 15.00 – 16.00
pro žáky – v případě potřeby, kdykoliv po domluvě

c) Výchovná poradkyně - Mgr. Jindřiška Kudrnová (zástupkyně pro 2. stupeň)

tel.: 774 448 103, e-mail: jkudrnova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče: ÚT- 14:00- 15:00 (jinak dle telefonické dohody)
pro žáky - v případě potřeby, kdykoli po domluvě

Poradenské činnosti:

- kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků - volba povolání, individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti, poradenství zákonným zástupcům, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními
- zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadů práce
- zajišťování skupinových návštěv veletrhů vzdělávací nabídky
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu
- pomoc při vyplňování přihlášek vycházejících žáků
- evidence zápisových lístků

- **Mgr. Krista Halamičková**

tel.: 774 448 600, e-mail: khalamickova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče: dle telefonické dohody

pro žáky – v případě potřeby, kdykoliv po domluvě

Poradenské činnosti:

- práce s třídním kolektivem
- programy ke zlepšení třídního klimatu
- řešení výchovných problémů

d) speciální pedagog – koordinátorka pro práci s žáky s SVP, vedoucí ŠPP (školní poradenské pracoviště)

– **Mgr. Jana Kiliánová**

tel. 774 448 117, e-mail: jkilianova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče konzultace po předchozí telefonické domluvě individuálně
pro žáky – kdykoliv po domluvě

Mgr. Šárka Turečková (1. stupeň - budova Valtická 3)

tel. 774 448 105, e-mail: stureckova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny: dle telefonické dohody

Mgr. Pavla Čechová (1. stupeň - budova Pavlovská 52)

tel.: 774 448 102, e-mail: pcechova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny: jinak dle telefonické dohody

Poradenské činnosti:

-speciální pedagog pracuje s dětmi doporučenými PPP

-v rámci poskytovaných služeb potřebných v oboru speciální pedagogiky se mohou rodiče dostavit ke konzultacím

-rodiče mají možnost informovat se o problematice nápravy speciálních poruch učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dysplézie apod.) a chování (různé formy LMD, ADHD), správného režimu dítěte a problémů ve vyučování

-možnost doporučení externího dětského psychologa a klinického logopeda

e) školní metodik prevence 1 - Ing. Silvie Pospíšilová

tel.: 774481082, e-mail: spospasilova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče: ČT- 14:00- 15:00 hod. (jinak dle dohody), kabinet II. stupně, 1. patro

pro žáky - v případě potřeby, kdykoli po domluvě

školní metodik prevence 2 - Mgr. Klára Goišová

tel.: 774448600, e-mail: kgoisova@zsvaltickamikulov.cz

konzultační hodiny pro rodiče: PO 14:30 – 15:30 hod. (jinak dle dohody), žákovská knihovna, 2. patro

pro žáky - v případě potřeby, kdykoli po domluvě

Poradenské činnosti:

- práce s výchovně problémovými dětmi

- spolupráce s rodinou hlavně v poradenské činnosti

- spolupráce s institucemi v šíření dalších výchovných a prevenčních postupů v práci s problémovými dětmi

- spolupráce s pracovníky školy při řešení otázek v postupech výchovné práce s problémovými dětmi

- spolupráce s Policií ČR, městskou policií, MÚ, OÚ, PPP Břeclav (účast v KPPM Mikulov a komunitním plánování sociálních služeb při městě Mikulov)

2. Metodické pomůcky:

Literatura, filmy s preventivní tematikou – žákovská knihovna u metodičky prevence Goišové

Kontaktní a internetové adresy – sborovna, interní disk ve složce ŠPP

Nástěnka – 1. patro

Schránka důvěry – 2. patro (vedle žákovské knihovny)

Školní řád – vyvěšen v každé třídě, na webových stránkách školy, žáci jsou seznámeni v prvním týdnu školního roku

3. Oblasti prevence:

- agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů a popálenin
- spektrum poruch příjmu potravy
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování

4. Hlavní směry působení

- zvyšování odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům obecně
- snižování rizik a vlivů, které narušují zdravý vývoj žáků
- programový a cílevědomý postup školy v oblasti postojové, informativní i represivní ve směru k žákům a pedagogickým pracovníkům
- vytváření příjemného pracovního prostředí, zájem o problémy žáků, pomoc při jejich řešení
- v rámci snahy o všestranný rozvoj žáků směřovat k utváření jejich pozitivního hodnotového systému, pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot
- podporování zdravého životního stylu, rozvoje sociálních a komunikačních dovedností – řešit problémy, konflikty, vhodně reagovat na stres

5. Úkoly pedagogických pracovníků

Vedení školy

- koordinovat, pravidelně kontrolovat a vyhodnocovat preventivní program
- spolu s metodičkami prevence spolupracovat s rodiči a institucemi, které se podílejí na prevenci – PPP, lékaři, hasičský sbor, městská policie, Policie ČR, okresní metodička (p. Adamusová)
- v rámci možností usilovat o zajištění finančních prostředků určených na aktivity
- ve spolupráci s třídními učiteli a školním poradenským týmem řešit přestupky proti řádu školy, které souvisejí se sociálně patologickými jevy
- zajišťovat informovanost a doškolení všech pedagogických pracovníků (v nabídce jsou semináře na kyberšikanu, řešení šikany, poruchy chování (ADHD, LMD), poruchy učení, práci s třídním klimatem, problémové situace ve výuce, autismus atd.), hlavně v souvislosti s aktuálními potřebami nově příchozích žáků
- vést evidenci základních právních předpisů a norem, metodických pokynů a dalších důležitých materiálů

Školní metodik prevence

- koordinovat a spolupracovat na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci
- aktualizovat Krizový plán, zveřejnit na webových stránkách školy ve spolupráci s ICT koordinátorem
- poskytovat vyučujícím a žákům odbornou pomoc a radu
- zajišťovat a zprostředkovávat potřebnou literaturu, propagační, audiovizuální materiál, případně

přednášky pro celý sbor

- koordinovat postup při zjištění sociálně patologických jevů
- informovat vedení školy, pedagogický sbor, případně rodičovskou veřejnost o nových poznatcích a zkušenostech z oblasti protidrogové prevence, zajistit v případě zájmu přednášky s aktuálními tématy i pro rodiče
- odebírat časopisy Prevence a Třídní učitel, zajímavé články budeme umísťovat na nástěnku s protidrogovou tematikou, preventista rizikového chování v případě potřeby seznámí ostatní pedagogické pracovníky s významnými a aktuálními informacemi
- účastnit se školení a seminářů s preventivní tematikou
- účastnit se setkání metodiků prevence
- vypracovat hodnocení Preventivního programu školy (jednou ročně)

Výchovná poradkyně

- řešit výchovné problémy žáků
- zejména spolupracovat s rodiči (zákonnými zástupci) a pedagogicko-psychologickou poradnou při řešení problémů, které souvisí se sociálně patologickými jevy
- kariérové poradenství
- spolupracovat s rodiči, žáky při volbě povolání (setkání rodičů, žáků a zástupců středních škol a učilišť na naší škole)
- organizovat návštěvy veletrhů vzdělávací nabídky Břeclav, Brno
- spolupracovat s úřadem práce
- spolupracovat s TU vycházejících žáků při vyplňování přihlášek na SŠ, vést evidenci zápisových lístků
- spolu s metodikem prevence působit jako styčný pracovník mezi žáky a učiteli
- účastnit se aktivit pro VP

Všichni pedagogičtí pracovníci

- aktualizovat své poznatky a informace z oblasti drogových závislostí a návykových látek
- v rámci DVPP se účastnit akcí zaměřených na problematiku prevence sociálně patologických jevů (v nabídce jsou semináře na kyberšikanu, řešení šikany, poruchy chování (ADHD, LMD), poruchy učení, práci s třídním klimatem, problémové situace ve výuce, autismus atd.), hlavně v souvislosti s aktuálními potřebami nově přichozích žáků
- v rámci možností svého vyučovacího předmětu začlenit do výuky problematiku sociálně patologických jevů
- působit na žáky vlastním příkladem
- neopomíjet a nepřecházet veškeré příznaky a projevy společensky nežádoucích jevů, přímého kontaktu (konzumace) s návykovou látkou, či rodičů se problému, který s ní souvisí
- spolupodílet se na řešení výše zmíněných problémů s vedením školy a poradenským týmem
- podporovat zájem rodičů o dění ve škole a ve třídě, využívat třídní schůzky
- dodávat náměty k doplnění a rozšíření preventivního programu
- posilovat sebeúctu a zdravé sebevědomí žáků
- rozvíjet schopnost uplatňování prostředků verbální a neverbální komunikace všech žáků
- rozvíjet pozitivní sociální klima ve všech předmětech, při všech činnostech
- v rámci prevence rizikového chování bude uplatňován individuální přístup k žákům s poruchami chování a poruchami učení a je nezbytné spolupracovat s jejich rodinami (ve spolupráci s VP, spec.ped., případně s OSPODem) - všichni vyučující se 31. 8. seznámí s novými a stávajícími žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Na žádost rodičů a doporučení PPP může být vypracován individuální plán. Postupy, přístupy k žákovi by mělo dvakrát ročně kontrolovat ŠPP. Vyhodnotit dodržování postupů a opatření stanovených pro práci s těmito žáky a zajistit péči podle konkrétního doporučení PPP
- veškeré preventivní aktivity zapisovat do tabulky na sdíleném disku, školní metodička prevence K. Goišová na konci června vyhodnotí

Podpora ze strany nepedagogických pracovníků

- otevření školy v 7.40 hodin panem školníkem, ze strany žáků je vyžadováno slušné chování, pozdrav, při zachycení nežádoucích jevů kontaktuje pan školník zástupkyni ředitele školy, ta následně třídní učitelku daného žáka
- stejný postup platí, pokud zachytí případné nežádoucí jednání žáků paní uklízečky, kuchařky či hospodářka školy

6. Aktivity pro žáky

A) Témata specifické primární prevence zařazovaná do vyučovacích hodin nebo prezentovaná formou programů externími odborníky (závazná pro všechny vyučující) a vycházející z ŠVP:

Vyučující vycházejí při výuce z návrhu obsahu preventivního programu pro jednotlivé formy rizikového chování a věkové skupiny dětí ZŠ.

<i>Ročník / Prevence</i>	1. - 2.	3. - 4.	5. - 6.	7. - 9.	<i>Hodin celkem</i>
Záškoláctví	1	0	1	0	2
Šikana / agrese	1	3	3	4	11
Rizik. sporty /doprava	1	2	3	2	8
Rasismus / xenofobie	0	1	1	1	3
Sekty	0	1	1	1	3
Sexuál. rizikové chování	0	1	2	4	7
Adiktologie	2	2	4	2	10
Týrání / zneužívání	1	1	1	1	4
Poruchy příjmu potravy	0	2	4	2	8
Počet hodin celkem	6	13	20	17	56

1. - 2. ročník

<i>Prevence</i>	<i>Učivo, předmět, časová dotace</i> a) témata v ŠVP naplňovaná přímo ve výuce b) témata probíraná třídním učitelem (třídnické hodiny) c) externí doplňující programy	<i>Výstupy/ znalosti, dovednosti, způsobilosti</i> <i>Žáci:</i>
Záškoláctví	b) Docházka do školy , seznámení se s vybranými částmi školního řádu 1h.	Žáci chodí do školy včas, plní úkoly a povinnosti v přípravě na vyučování, předkládají omluvenky, nevyhýbají se povinnostem, znají a chápou základní pravidla ve školním řádu
Šikana / agrese	a) Tematické okruhy Domov, Škola, Lidé kolem nás - pomoc v ohrožení, kde hledat pomoc, soukromí - prvouka 1h.	Žáci odmítají všechny formy násilí, vyhledají pomoc, snaží se řešit spory nenásilným způsobem, nevynucují si požadavky násilím, respektují odlišné názory, soukromí

	<p>b) Vytváření a průběžné vysvětlování pravidel chování, rozpoznání nepřipustného chování 1h.</p> <p>c) Adaptáček – 1. ročník (spec.ped.)</p>	
Rizikové sporty / doprava	<p>a) Seznámení s pravidly bezpečného pohybu v dopravě, vyhýbání se rizikům - prvouka</p> <p>b) Poučení o bezpečnosti o prázdninách, na akcích mimo školu 1h.</p> <p>c) Policie ČR por. Měchura (1. ročník) Dopravní výchova 1 h.</p>	Žáci znají pravidla bezpečného pohybu v dopravě a řídí se jimi, v TV se řídí pokyny vyučujícího, uvědomují si rizika spojená s nerespektováním pravidel
Adiktologie	<p>a) Návykové látky – základní pojmy, poškozování zdraví – zdravotní rizika, správná výživa, péče o tělo, tem. celek Člověk a jeho zdraví – prvouka 2h.</p> <p>b) Normální je nekouřit 5h.</p>	Žáci jmenují zdravotní rizika spojená s návykovými látkami, předvedou odmítání návykových látek Rozeznají zdravé a nezdravé jídlo, řídí se pravidly hygieny, dbají o dostatek pohybu i odpočinku
Týrání / zneužívání	<p>a) Téma Člověk a jeho zdraví - pojem osobní bezpečí, linky bezpečí, pomoc dospělých, odmítání všech forem násilí - prvouka 1h.</p> <p>c) Osobní bezpečnost – Policie ČR, por. Měchura (2. ročník) – 1 h.</p>	Žáci odmítají všechny formy násilí, vědí, kde hledat pomoc, vysvětlí pojem týrání, uvedou příklady Znají rizika spojená s cizími osobami, při kontaktu s nimi jsou obezřetní, udržují si odstup, zavolají pomoc

3. – 4. ročník

Prevence	<p>Učivo, předmět, časová dotace</p> <p>a) témata v ŠVP naplňovaná přímo ve výuce</p> <p>b) témata probíraná třídním učitelem (třídnické hodiny)</p> <p>c) externí doplňující programy</p>	<p>Výstupy/ znalosti, dovednosti, způsobilosti</p> <p>Žáci:</p>
Šikana / agrese	<p>a) Téma Lidé kolem nás – vhodné chování, respektování druhých, prosazování se – prvouka, 1h.</p> <p>b) Výklad školního řádu v třídnických hodinách, práce s třídním klimatem 2h.</p> <p>c) Bezpečně v kyberprostoru – Policie ČR, por. Měchura (3. ročník) 1 h.</p>	Snaží se řešit spory nenásilným způsobem, nevynucují si požadavky násilím, respektují odlišné názory, soukromí, umí požádat o pomoc Uvedou, jaká nebezpečí může představovat internet, zhodnotí svůj vztah k informačním technologiím, omezují čas, který na telefonech a na počítačích tráví

	<i>Šikana – Policie ČR, por. Měchura (4. ročník) – 1 h.</i>	
Rizikové sporty /doprava	a) Bezpečné chování hodinách TV 1h. b) Pravidla chování v dopravě , o přestávkách apod., riskování 1h. c) Dopravní hřiště 3h.	Orientují se v pravidlech silničního provozu – bezpečně se chová v roli cyklisty i chodce, vyhýbají se rizikům v dopravě, rozpoznají možná nebezpečí, respektují pokyny učitele v hodinách i o přestávkách
Rasismus / xenofobie	a) Lidé kolem nás – soužití, vzájemné respektování - prvouka, pojem tolerance, rasová nesnášenlivost - přírodověda 1h.	Respektují odlišné názory a zájmy jiných, jmenují odlišnosti mezi spolužáky, lidmi, respektují jejich přednosti, nedostatky
Sekty	a) Zdravé vztahy, Lidé kolem nás – mezilidské vztahy, komunikace, vzájemné respektování – prvouka 1h.	Vhodně naplňují svůj denní režim, uvědomují si svou hodnotu, realizují přiměřený kontakt s vrstevníky, projeví svůj názor
Sexuálně rizikové chování	a) Bezpečné chování , člověk a jeho zdraví - hygiena těla, prvouka 1h.	Chápu intimitu svého těla, řídí se základními hygienickými zásadami
Adiktologie	a) Člověk a jeho zdraví – prvouka, bezpečné chování, návykové látky a zdraví - přírodověda 1h. b) Moderní je nekouřit 4. třída 1h.	Chápu zdravotní rizika návykových látek, uvědomují si rizika jejich zneužívání
Týrání / zneužívání	a) Lidé kolem nás – zdravé vztahy v rodině, role jejich členů – prvouka b) Pravidla při setkání s cizími lidmi 1h.	Vědí, že existují lidé, kteří záměrně ublíží, jsou obezřetní při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby požádají o pomoc Popíší, co je týrání, uvedou příklady, vědí, že je nepřípustné někomu ubližovat, oznámí takové chování
Poruchy příjmu potravy	a) Zdravý pokrm – pracovní činnosti 1h. Člověk a jeho zdraví – přírodověda 1h.	Uplatňují a uvědomují si zásady správné výživy, složení zdravé stravy, užívají zdravé a pestré suroviny při přípravě pokrmu

5. – 6. ročník

<p><i>Prevence</i></p>	<p><i>Učivo, předmět, časová dotace</i> <i>a) témata v ŠVP naplňovaná přímo ve výuce</i> <i>b) témata probíraná třídním učitelem (třídnické hodiny)</i> <i>c) externí doplňující programy</i></p>	<p><i>Výstupy/ znalosti, dovednosti, způsobilosti</i></p> <p><i>Žáci:</i></p>
<p>Záškoláctví</p>	<p>b) Školní řád – docházka a příprava do vyučování, pravidla pro omlouvání žáků, postihy v případě neplnění povinností a záškoláctví 1h.</p>	<p>Chodí do školy včas a připraveni, v případě absence jsou rodiči řádně omluveni, znají následky v případě porušení školního řádu</p>
<p>Šikana / agrese</p>	<p>a) Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, nevhodné chování – vlastivěda, konflikt, jeho řešení, práva dětí, úvod do lidských práv – výchova k občanství 3h. b) Adaptační pobyt VI.AB – spolupráce ŘŠ, TU c) Kyberšikana – Policie ČR, por. Měchura (5. a 6. ročník) 1 h.</p>	<p>Respektují odlišné názory a zájmy, poukážou na nevhodné chování, požádají o pomoc, spolupracují při řešení šikany, respektují práva jiných, požádají o pomoc, u konfliktů navrhnou způsoby jejich řešení, charakterizují pojem šikana, uvedou její projevy, zaujímají k ní negativní postoj Znají rizika spojená s užíváním informačních technologií, chovají se bezpečně na sociálních sítích</p>
<p>Rizikové sporty /doprava</p>	<p>a) Ošetření drobných poranění – přírodověda, pravidla bezpečnosti v hodinách TV, sebehodnocení žáka – odhad vlastních možností, jednání fair play – tělesná výchova 1h. Aktuality ve výchově k občanství – „černá kronika“ dopravních nehod, nešťastných úrazů 1h. b) Opakování vybraných částí školního řádu poučení o bezpečnosti před prázdninami a školními akcemi – třídnické hodiny 1h.</p>	<p>Ošetří drobné poranění, chovají se v souladu se školním řádem, dopravními předpisy, předvídají následky chování svého i druhých osob, předvídají nebezpečí, znají své schopnosti a limity, udržují si dobrou fyzickou kondici</p>

Rasismus / xenofobie	a) Lidé kolem nás – vztahy mezi lidmi, chování, které nelze tolerovat, porušování lidských práv či demokratických principů – vlastivěda, Mini-úvod do lidských práv - rozdíly mezi lidmi, diskriminace, ponižování – výchova k občanství 1h.	Chápu odlišnosti národnostních menšin, uvádí příklady projevů intolerance, porušování lidských práv, diskriminace Odmítají ponižování a porušování lidských práv Uvádí základní lidská práva
Sekty	a) Náboženství starověku , křesťanství, islám – dějepis 1h.	Uvádí základní rysy a pojmy k jednotlivým náboženstvím, příklady, jak víra ovlivňovala jednání lidí (křížové výpravy, upalování apod.), chápu pojem dogma, jeho nebezpečí
Sexuálně rizikové chování	a) Základy sexuální výchovy – stavba a funkce rozmnožovací soustavy, rozdíly stavby těla muže a ženy - přírodověda 2h.	Chápu rozdíly a příčiny rozdílů mezi stavbou těla muže a ženy, princip rozmnožování
Adiktologie	a) Téma Člověk a jeho zdraví – správná výživa, odpočinek, pohyb, ohrožení zdraví, účinky NL a důsledky užívání, odmítání - přírodověda Téma bezpečí – drogy, alkohol – výchova k občanství 2h.	Vědí o škodlivých účincích návykových látek, uvědomují si důsledky zneužívání Čelí tlaku vrstevníků při nabízení návykových látek Znají pravidla správné životosprávy a to, co tělu škodí Uvádí, jaká nebezpečí hrozí mimo domov
Týrání / zneužívání	a) Téma Člověk a jeho zdraví – bezpečí, linky pomoci, obtěžování, sledování, násilí - přírodověda 1h.	Vědí, že mají právo na své bezpečí, že jim nikdo nesmí ubližovat ani je týrat, znají práva dětí, uvádí příklady jejich vážného porušování
Poruchy příjmu potravy	a) Zdravá životospráva , diety – přírodověda 2h.	Znají základní složky potravin, orientují se v jejich významu pro organismus Znají pravidla správné životosprávy a to, co tělu škodí

7. - 9. ročník

<p>Prevence</p>	<p>Učivo, předmět, časová dotace a) témata v ŠVP naplňovaná přímo ve výuce b) témata probíraná třídním učitelem (třídnické hodiny) c) externí doplňující programy</p>	<p>Výstupy/ znalosti, dovednosti, způsobilosti</p> <p>Žáci:</p>
<p>Šikana / agrese</p>	<p>a) Vandalismus, chování v souladu s lidskými právy – výchova k občanství, vztahy, soužití 1h. b) Sociální klima mezi vrstevníky, vztahy ve třídě, nejméně 1h. c) Právní odpovědnost mladistvých 9.AB –MP Mikulov – 2 h.</p>	<p>Vysvětlí příčiny vandalismu, zaujmou k němu negativní postoj, upozorní na něj Řeknou spolužákovi, co se jim nelíbí, vědí, na co je třeba upozornit, koho požádat o pomoc Chápu význam svobody, jak si ji zajistit, jak ji zpět získat</p>
<p>Rizikové sporty /doprava</p>	<p>a) Odpovědné chování při ohrožení zdraví, osobní bezpečí, riskování – ohrožení sebe i ostatních - výchova ke zdraví 1h. b) Poučení o bezpečnosti 1h.</p>	<p>V případě ohrožení se chovají podle pravidel, nevystavují rizikům, dokážou posoudit míru rizika, upozorní na nebezpečí</p>
<p>Rasismus / xenofobie</p>	<p>a) Svět kolem nás - menšiny, tolerance, rasismus, xenofobie, extremismus, nacionalismus a vlastenectví, solidarita – výchova k občanství 1h.</p>	<p>Akceptují názory a vkus ostatních, uvádí příklady menšin, uvádí příklady a důvody pomoci potřebným Vysvětlí pojmy, zaujmají k nim správné postoje, uvádí příklady Respektují druhé, jsou schopni empatie, odmítají násilí, cítí povinnost postavit se mu</p>
<p>Sekty</p>	<p>a) Sebevědomí, hodnoty, sebepoznání, naplňování potřeb, sociální role, názor, volní vlastnosti, agitace, manipulace – výchova k občanství 1h.</p>	<p>Uvědomují si svou roli ve společnosti, zaujmají žádoucí postoje, uvádí argumenty, stanovují si cíle, hodnotí své sebevědomí, jmenují své silné a slabé stránky Rozpoznají manipulaci, uvádí příklady manipulace</p>

Sexuálně rizikové chování	a) Vývojové změny v dospívání , morálka – výchova k občanství, vznik a vývin jedince, rizika promiskuitního chování – přírodopis, chování dospívajících, hygiena, pohlavní choroby, způsoby ochrany, přenosu, odpovědnost – výchova ke zdraví 4h.	Znají rizika spojená se sexem, vědí, jak se přenáší pohlavní choroby, jak se před nimi bránit, jaké sexuální chování je nevhodné, nepřijatelné, otevřeně hovoří o sexuálním chování, zachování intimity, o tom, co znamená mít dobrou pověst
Adiktologie	a) Asertivita , způsoby odmítnutí, krizové situace a jejich zvládnutí – výchova k občanství, odpovědnost za své zdraví – přírodopis, drogy, jejich druhy, následky konzumace, příběhy drogově závislých, život bez drog, drogy a zákon – výchova ke zdraví 2h. c) K-centrum Břeclav – Drogy (se zaměřením na aktuální nikotinové sáčky, kratom atd.) – 8., 9. ročník – 2h.	Zaujímají negativní postoj k NL, vědí, co je trestné, co je přestupek, znají následky užívání NL, seznámí se s příběhy závislosti, vědí, že závislost je nevyléčitelná, na celý život, hovoří o vlivu závislosti na život – sociální vyloučení, zdravotní problémy, kriminalita, odmítají alkohol
Týrání / zneužívání	a) Druhy výchovy , správná výchova, lidská práva – výchova k občanství, osobní bezpečí , zdravé vztahy, vztahy v rodině – výchova ke zdraví 1h.	Bezpečně vědí, jaké chování je a není v domácím prostředí přípustné, vyhledají pomoc, pokud se dozví o týrání ve svém okolí, snaží se pomoci, poskytnou informace, snaží se upozornit a přimět poškozeného k řešení situace
Poruchy příjmu potravy	a) Pojmy anorexie, bulimie, zdravá výživa – výchova ke zdraví 1h.	Vysvětlí pojmy, uvede příčiny, následky, upozorní na podezření u kamaráda, uvědomují si své tělo, způsob vzniku poruch příjmu potravy a rizika s nimi spojená

Programy zajišťované externě jsou zařazeny aktuálně na školní rok 2023/2024 a vycházejí z požadavků a potřeb učitelů i žáků – oslovujeme především PČR (por. M. Měchura), MP Mikulov, Podané ruce Brno, Spondeu Brno, PPP Břeclav, K-centrum Břeclav ad.

B) Soupis aktivit:

- veškeré aktivity jsou aktuálně zaznačovány do ročního harmonogramu na sdíleném disku

- besedy s třídními učiteli na aktuální problémy při třídnických hodinách – viz bod A)

1. přednášky v rámci prvouky, přírodovědy, OV, výchovy ke zdraví, chemie (na témata např. osobní bezpečnost, právní odpovědnost mladistvých, šikana, kyberšikana, návykové látky, sociálně právní ochrana dětí) ve spolupráci s PPP Břeclav, MP Mikulov, Policií ČR (por. M. Měchura), KPPK MÚ Mikulov, OSPOD Mikulov, K-centrem Břeclav
2. exkurze v rámci výuky s dějepisným, zeměpisným, přírodovědným a uměleckým zaměřením
3. projekty na témata týkající se rizikových jevů v rámci jednotlivých předmětů
4. vrstevnický program (mapování třídy pro všechny ročníky ve spolupráci se ŠP nebo podle potřeby s PPP Břeclav)
5. práce s třídními kolektivy ve spolupráci s výchovnou poradkyní a metodičkami prevence (preventivní činnost, ale i okamžitá intervence při potížích), adaptační (pro VI.AB) a stmelovací pobyty (letos opět ve Vranově nad Dyjí)
6. práce s třídními kolektivy ve spolupráci se speciální pedagožkou
7. účast na akci „Cykloběh za ČR bez drog“
8. práce s třídními kolektivy spojené s přespáním ve škole s TU
9. AMOS (školní informační kanál - vedle IX.A)
10. školní žákovský parlament (každý měsíc, účast zástupců 4. – 9. ročníků)
11. schránka důvěry (vedle žákovské knihovny)
12. nástěnka s preventivní tematikou (u kabinetu M)
13. probudit a udržet zájem žáků o předmětové soutěže a olympiády (přírodovědný Klokan, matematický Klokan; M, Z, F a AJ olympiády, Pythagoriáda, logická olympiáda ad.)
14. výtvarné a literární soutěže i s preventivní tematikou
15. sportovně branný den
16. čtenářský maratón pod patronací 9. ročníku
17. dopravní soutěž, sportovní, vědomostní a výtvarné soutěže
18. využívání PC učeben (1. patro, podkroví) a internetu, tělocvičny a školního hřiště
19. využívání školní knihovny vybavené i elektronickými čtečkami
20. kroužky dle nabídky při ZŠ, při DDM Mikulov a ZUŠ Mikulov
21. návštěvy knihovny a výstav
22. plavání
23. exkurze na úřad práce – výběr povolání – pro 9. ročník
24. veletrh vzdělávací nabídky Břeclav, Brno a schůzka rodičů, žáků a zástupců středních škol na naší ZŠ
25. mikulášská nadílka 9. ročníků pro mladší spolužáky
26. třídní vánoční besídky
27. vánoční a velikonoční dílny
28. lyžařský, vodácký a turistický kurz, školní výlety a škola v přírodě
29. den otevřených dveří pro žáky i rodiče (2. stupeň)
30. den otevřených dveří pro předškoláky a rodiče (1.stupeň)
31. Den dětí s táborákem

7. Legislativa pro metodiky

Přehled základní legislativy:

Úmluva o právech dítěte vyhlášena ve Sbírce zákonů č. 104/1991

Postavení Úmluvy o právech dítěte v právním řádu ČR je dáno článkem 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR

Mezinárodní smlouvy o lidských právech a svobodách ČR ratifikované a vyhlášené na našem území, obecně závazné mají přednost před zákonem.

Postavení a ochrana dítěte upravuje i ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR.

STRATEGIE

- **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027**

<http://prevence-info.cz/>

- **Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027**

http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm

- **Strategie prevence kriminality na léta 2016 - 2020**

<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

METODICKÉ POKYNY:

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT
ČR č.j.: 21 291/2010-28 od. 1.11.2010 (přílohy upravované 1.1.2012) 13 příloh,

2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh

- 1) **Návykové látky – aktualizováno 2018**
- 2) Rizikové chování v dopravě
- 3) Poruchy příjmu potravy
- 4) **Alkohol - aktualizováno 2018**
- 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
- 6) Školní šikanování - **aktualizováno 2020**
- 7) **Kyberšikana - aktualizováno 2017**
- 8) Homofobie
- 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- 10) **Vandalismus - aktualizováno 2017**
- 11) **Záškoláctví - aktualizováno 2017**
- 12) Krádeže
- 13) **Tabák (tabákové výrobky, nikotinové sáčky) – aktualizováno 2022**
- 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- 15) Netolismus
- 16) Sebepoškozování
- 17) Nová náboženská hnutí
- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní

22) Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se

žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením

- **Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.: 21149/2016.) lépe je používat předchozí MP - (č.j. 22294/2013-1)**
- **Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)**
- **Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)**
- **Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)**
- **Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT(Čj.: 37 014/2005-25)**
- **Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVÝP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013 platnost/12/2013/**

Dále vycházíme:

ze Školského zákona 561/2004 ve znění pozdějších předpisů.

Co nás zajímá:

§ 21 práva žáků, studentů a zákon. zástup. dětí a nezletilých žáků

(1) Žáci a studenti mají právo : na vzdělávání, informace o výsledcích, atd.

(3) Na informace podle odstavce (1) mají právo i zákonní zástupci

§22 povinnosti žáků, studentů, zákon. zást. dětí a nezletilých žáků

(1) Žáci jsou povinni

a) řádně docházet do školy a vzdělávat se

b) dodržovat školní řád a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy a škol. zař. k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni

c) Plnit pokyny pedagog. pracovníků škol a školských zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním a vnitřním řádem

(3) Zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků jsou povinni

c) Informovat školu a škol. zařiz. o změně zdravotní způsobilosti, zdravot. obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít závažný průběh na vzdělávání.

d) dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.

§22a práva pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo

a) na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,

b) na ochranu před neodborným zasahováním do výkonu pedagogické činnosti,

c) na výběr a uplatňování metod, forem a prostředků konání přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo přímé pedagogicko-psychologické činnosti, pokud jsou v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,

d) volit a být voleni do školské rady,

e) na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

§22b povinnosti pedagogických pracovníků

Pedagogický pracovník je povinen

- a) vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,
- b) chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
- c) chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta a předcházet všem formám rizikového chování na školách a školských zařízeních,
- d) svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj,
- e) zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nímž přišel do styku,
- f) poskytovat dítěti, žáku, studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

§29 bezpečnost a ochrana zdraví ve školách

- (1) Školy a škol. zař. jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování škol. služeb povinny přihlížet k základním fyziolog. potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociál. patolog. jevů
- (2) Školy a školská zařiz. zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků, a studentů při vzdělávání a sním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečí a ochrany zdraví.

§30 školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

- (1) Ředitel školy vydá školní řád a vnitřní řád, oba upravuje
- c) Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.
- d) podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů.

§31 výchovná opatření

- (1)...pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření) podmínečné vyloučení, vyloučení,
- (2) Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmínečném vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem ředitel rozhodne vždy o vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení. To neplatí pro zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a zařízení pro preventivně výchovnou péči podle zákona upravujícího ústavní a ochrannou výchovu a preventivně výchovnou péči.
- (3) Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo škol. Zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- (4) O podmínečném vyloučení nebo o vyloučení žáka či studenta rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu (40/2009 Sb. trestný zákoník). O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák nebo student přestává být žákem nebo studentem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.
- (5) Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního den poté, co se o tom dozvěděl.

§182a přestupky

- (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) jako zákonný zástupce

1. nepřihlásí dítě k zápisu k povinné školní docházce podle §36 odst. 4,

2. nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání podle §34 odst. 2

3. zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka nebo o povinné předškolní vzdělávání dítěte.

(2) **Za přešůpek podle odstavce 1 písm. A)** lze uložit pokutu až do 5.000,- Kč.

Vyhláška 48/2005 Sb. – o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění pozdě

§15

(1)- Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1- velmi dobré,

b) 2- uspokojivé,

c) 3- neuspokojivé.

§17

(3)- při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) napomenutí tříd. učitele

b) důtka třídního učitele

c) důtka ředitele školy (uložení pouze po projednání na pedagog. radě)

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů. (Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1.9. 2016, č. 248/2019 Sb. - mění vyhlášku 72.).

Anotace - směrem k prevenci:

Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. d) kromě jiných činností se jedná o:

prevenci a řešení vzdělávacích a výchovných obtíží, prevenci různých forem rizikového chování a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

Poradna

§5

(1) Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků.

(3) Poradna (kromě jiného):

i) poskytuje metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření,

l) prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

§7(1) ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí zpravidla výchovný poradce a ŠMP, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem....

§7(2) ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,

b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,

c) prevenci školní neúspěšnosti,

- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) **včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů**
- i) **předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,**
- j) **průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,**
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

§7(3) škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagog. pracovníků uvedených v odstavci (1),

preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikane a dalším projevům rizikového chování.

Příloha č. 3 Standardní činnosti školy:

- I. Standardní činnosti výchovného poradce
- II. Standardní činnosti školního metodika prevence
- III. Standardní činnosti školního psychologa
- IV. Standardní činnosti školního speciálního pedagoga

Vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných plně nahrazuje vyhlášku č. 73/2005 Sb. Vyhláška č. 27/2016 Sb. s účinností od 1. 9. 2016 - cílem je vytváření rovných podmínek a příležitostí ve vzdělávání.... Ve znění vyhlášky 270/2017 Sb. a vyhlášky č. 416/2017 Sb. a 244/2018 Sb.

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.

Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Zákon 359/1999 zákon o sociální právní ochraně dítěte a vyhláška č. 473/2013-2 Sb. – o provedení některých ustanovení zákona o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

§1 – Sociálně právní ochranou dětí se rozumí zejména

- a) Ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
- b) Ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c) Působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny

§ 6

Sociálně právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

- a) jejichž rodiče

1.zemřeli

2.neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti

3.nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti

b) Které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do jejich výchovy;

c) Které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo jiné návykové látky, jsou ohroženi závislostí, žijí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší 15-ti let, spáchaly čin, který by byl jinak trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití

d) které se opakovaně dopouští úteků od rodičů nebo jiných fyz. osob odpovědných za výchovu dítěte

e) na kterých byl spáchán trestný čin, ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní život nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

Pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§7 (2) každý je povinen upozornit OSPOD na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti (§6)

§8 (1) Dítě má právo požádat orgány sociálně- právní ochrany dítěte a zařízení sociálně právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů (7) přísluší ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy a školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv, tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc.

Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

§10 (1) Obecní úřad je povinen

a) Vyhledávat děti uvedené v §6

b) Působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti

c) Projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte

d) Projednat s dítětem nedostatky v jeho chování

e) Sledovat, zda na základě kontrolních opatření zamezeno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující.

§10 (3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

a) sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a zjišťovat příčiny jejich vzniku,

b) činit opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti,

c) pravidelně vyhodnocovat situaci, dítěte a jeho rodiny, a to zejména z hlediska posouzení zda se jedná o dítě uvedené v §6 podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,

d) ...vypracovat na základě situace individuální plán ochrany dítěte....

e) Pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin a to ve spolupráci s rodiči, se zástupci škol a škol. zařízení, Policie ČR, státních zástupců, pracovníků ve zdravot. a dalších odborníků....

§10 (4)

Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení, popřípadě další zařízení určená pro děti jsou povinny oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v §6 (1), a to bez zbytečného odkladu po tom, kdy se takové skutečnosti dozví.

§13 – Výchovná opatření

(1) Vyžaduje - li to zájem na řádné výchově dítěte, může obecní úřad obce s rozšířenou působností:

- a) napomenout vhodným způsobem dítě, rodiče, jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, popřípadě toho, kdo narušuje řádnou péči o dítě,
- b) stanovit nad dítětem dohled a provádět jej za součinnosti OSPOD, školy, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte,
- c) uložit dítěti, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte omezení bránící působení škodlivých vlivů na výchovu dítěte, zejména zákaz určitých činností, návštěv určitých míst, akcí, zařízení, nevhodných vzhledem k osobě dítěte a jeho vývoji nebo
- d) uložit dítěti,** rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte povinnost využít odbornou poradenskou pomoc nebo uložit povinnost účastnit se prvního setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hod. nebo terapie, ustanovení §12 odst. (1) tím není dotčeno (obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít odbornou poradenskou pomoc.

§13a

(1) Vyžaduje-li to zájem dítěte a výchovná opatření podle §13 odst. 1 nevedla k nápravě, může soud dočasně odejmout dítě z péče rodičů nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, při tom dítěti nařídí nejdéle na 3 měsíce pobyt ve:

a) SVP

b) zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením

§57

(1) „zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovat mlčenlivost o osobě, která upozornila OSPOD na skutečnosti (§7)..“

Zákon 89/2012/Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“

Nový občanský zákoník mění postavení dítěte-nyní je nikoliv pouze objektem, ale již subjektem práva. Soud má proto povinnost u dítěte nad 12 let věku zjišťovat jeho názor na projednávanou věc.

Posilují práva rodičů, školy mají povinnost odpovídat na dotazy ohledně dítěte oběma rodičům / platí to pokud nebyli zbaveni rodičovských práv nebo jim tato práva nebyla omezena / a to i tehdy , jsou –li rozvedeni nebo nesezdáni.

Část I. – Obecná část

Osobnost člověka – ochrana §81 - §83

Podoba a soukromí §84 - §90

Část II. – Rodinné právo

§865

(1) rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům, leda jí byl zbaven.

(2) rozhodne-li soud o omezení svéprávnosti rodiče, rozhodne zároveň o jeho rodičovské odpovědnosti.

§ 870 Nevykonává-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost řádně a vyžaduje-li to zájem dítěte soud jeho rodičovskou odpovědnost omezí, nebo omezí její výkon, a zároveň stanoví rozsah tohoto omezení

§ 871

(1) Zneužívá-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon, anebo svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon závažným způsobem

zanedbává, soud jej jeho rodičovské odpovědnosti zbaví.

(2) Spáchal-li rodič proti svému dítěti úmyslný trestný čin, nebo použil-li rodič své dítě, které není trestně odpovědní, ke spáchání trestného činu, nebo spáchal –li rodič trestný čin jako spolupachatel, návodce, pomocník či

organizátor trestného činu spáchaného jeho dítětem soud zvlášť posoudí

nejsou-li důvody pro zbavení rodiče jeho odpovědnosti.

Péče o dítě a jeho ochrana

§880

(1) Rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

§ 883 Rodiče a dítě si jsou povinni pomoci, podporou a ohledem na svou důstojnost.

§884

(1) Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině. (2) Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.

§885 Pečuje – li o dítě jen jeden z rodičů, podílí se na péči o dítě a jeho výchově i manžel nebo partner rodiče dítěte, žije – li s dítětem v rodinné domácnosti. To platí i pro toho, kdo s rodičem dítěte žije, aniž s ním uzavřel manželství nebo registrované partnerství, žije li s dítětem v rodinné domácnosti.

§886

(1) Žije – li dítě s rodiči nebo s některým z nich v rodinné domácnosti a je-li o ně řádně pečováno, podílí se i ono na péči o chod domácnosti. Tato povinnost dítěte zaniká zároveň s poskytováním výživy rodičů dítěti.

(2) Dítě se podílí na péči o chod rodinné domácnosti vlastní prací, popřípadě peněžitými příspěvky, má-li vlastní příjem anebo oběma způsoby.

§890 rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

Zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek plně nahrazuje - Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Zákon č. 65/2017 Sb. platný od 31.5.2017

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

§1

(1) – zákon upravuje podmínky odpovědnosti mládeže za protiprávní činy uvedené v trestním zákoníku, opatření ukládaná za takové činy, postup, rozhodování a výkon soudnictví ve věcech mládeže

(2) – projednáváním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji...

§10 – Druhy opatření:

a) Výchovná opatření :

- dohled probačního úředníka

- Probační program

- Výchovné povinnosti
- Výchovná omezení
- Napomenutí s výstrahou

b) Ochranná opatření:

- ochranné léčení
- zabezpečovací detence
- ochranná výchova

c) Trestní opatření:

- obecně prospěšné práce,
- peněžitá opatření,
- peněžitá opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- zákaz činnosti,
- vyhoštění,
- domácí vězení,
- zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu (podmín. odsouz.),
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem,
- odnětí svobody nepodmíněně

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

Trestné činy proti zdraví

§146 ublížení na zdraví

Trestné činy proti svobodě

§ 171 Omezování osobní svobody

§ 175 Vydírání

§ 176 Omezování svobody vyznání

§177 Útisk

Trestné činy proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

§ 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji

§ 181 Poškození cizích práv

§ 182 Porušení tajemství dopravovaných zpráv

§ 183 Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí

§ 184 Pomluva

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

§ 185 Znásilnění

§ 186 Sexuální nátlak

§ 187 Pohlavní zneužívání

§ 191 Šíření pornografie

§ 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

§ 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Trestné činy proti rodině a dětem

§ 201 ohrožování výchovy dítěte

Odst. (1) – Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že

- a) Svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
- b) Umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
- c) Umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiné prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
- d) Závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti.

Odst. (2) kdo umožní byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, který ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry.

§ 202 Svádění k pohlavnímu styku.

§ 204 Podání alkoholu dítěti – kdo dítěti ve větší míře nebo opakovaně prodá, podá nebo poskytne dítěti alkohol, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Trestné činy proti majetku

§ 228 Poškození cizí věci

§ 230 Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací

§ 231 Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat

§ 232 Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti

Trestné činy obecně ohrožující

§ 287 Šíření toxikomanie

Trestné činy narušující soužití lidí

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§ 353 Nebezpečné vyhrožování

§ 354 Nebezpečné pronásledování - Stalking

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

§ 357 Šíření poplašné zprávy

§ 358 Výtržnictví

Některé další formy trestné součinnosti

§367 nepřekážení trestného činu

§368 neoznámení trestného činu

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti

§5-věk a nepříčetnost

(1) – za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku

§49 Přestupky proti občanskému soužití,

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. b) až e) pokutu do 20000 Kč.

V případě obtěžování prostřednictvím mobilních telefonů může jít o přešupek dle §119 zákona o elektronických komunikacích – zákon 127/2005Sb., kdy pachatel vůči oběti uskutečňuje zlomyslné a obtěžující volání.

(1) Fyzická osoba se dopustí přešupku tím, že

a) uskutečňuje zlomyslná volání,

(7) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) až d) a f) až m) a za přešupek podle odstavců 2 až 6 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

§ 67 Identifikace zlomyslných nebo obtěžujících volání

§ 93 Zneužití elektronické adresy odesílatele

Zákon č. 2016/679, tzv. GDPR - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) plně nahrazuje zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Zákon č. 111/2019 Sb. - kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

-pokud bude mít metodik vystudované specializační studium pro školní metodiky prevence - studium je vymezeno ve vyhlášce 317/2005 Sb. - §9c (o dalším vzdělávání pedagog. pracovníků...)

má nárok na příplatek ve výši 1.000 - 2.000,- Kč měsíčně. – **Zákoník práce 262/2006 Sb. - §133**

V Mikulově dne 4. 9. 2023

Mgr. Klára Goišová

.....

školní metodička prevence

Mgr. Rostislav Souchop

.....

ředitel školy

Přílohy: Krizový plán školy – aktualizace 1. 9. 2022, Kontaktní adresy a Prevence a strategie řešení školní neúspěšnosti žáka